

Informe 2/2010 sobre la inconstitucionalitat de l'estelada

I. ANTECEDENTS:

La CUP d'El Vendrell demana a la Comissió de Juristes de la secretaria d'assessorament del SN que ens pronunciem sobre la suposada "anticonstitucionalitat" de la bandera estelada, arran d'una moció del PP per fer-la enretirar del torreó del Botafoc que ha resultat aprovada per catorze vots a favor (CiU, PxC, PP i ERC) i cinc abstencions (PSC), que és del tenor literal següent:

"El Partit Popular del Vendrell sol·licita al ple del consistori, que es col·loqui oficialment una bandera del municipi del Vendrell al torreó del Botafoc. Des del nostre partit entenem que hi ha una voluntat municipal per ficar banderes en aquest monument, i és per això que proposem ficar l'única bandera que realment ens representa a tots els vendrellencs i que compleix la llei.

"Demaneu aquest consistori els següents acords:

1r.- Retirar la bandera anticonstitucional actualment penjada il·legalment al monument.

2n.- Col·locar oficialment la senyera, de forma fixa i permanent.

3r.- Informar a qui sigui convenient d'aquesta decisió."

II. QÜESTIONS A EXAMINAR:

En primer lloc cal aclarir que la bandera estelada no és una bandera prohibida ni clandestina. Ni la Constitució espanyola de 1978, ni els diferents Estatuts d'Autonomia dels diferents territoris dels Països Catalans ni la Llei de Banderes 39/1981 de 28 d'octubre no prohibeixen en cap dels seus articles la utilització d'aquesta bandera. És cert que preveuen l'obligació que en determinades institucions onegin les banderes oficials corresponents, però en cap moment es prohibeix l'exhibició a més d'altres insígnies.

Davant l'absència de regulació (i per tant de prohibició expressa) cal entendre que la utilització del símbol està permesa, i no a l'inversa. Entendre que allò que no està expressament permès està implícitament prohibit seria capgirar el nostre sistema de

drets i llibertats i suposaria una interpretació contrària a tots els principis generals del dret.

En segon lloc caldria matisar què significa "anticonstitucional" des d'una perspectiva jurídica. En principi la "constitucionalitat" o "inconstitucionalitat" és una declaració que correspon al Tribunal Constitucional en relació a si les normes que li són sotmeses s'adeqüen al règim constitucional vigent. No és aquest el debat objecte del present informe.

D'altra banda, i per més seguretat cal insistir que el Tribunal Constitucional mai ha declarat la inconstitucionalitat de la bandera estelada. Per tant, altre cop, a falta de prohibició, principi general de permissivitat.

En tercer lloc caldria apuntar que si el motiu de fons és al·legar que com que l'estelada simbolitza un règim polític diferent al previst en el règim constitucional vigent (i d'aquí això d'"anticonstitucional"), estem davant d'un debat de tipus polític i no pas jurídic que s'ha de resoldre en el marc de les idees i no en el de les normes jurídiques.

Però a més hem de tenir clar que en aquelles ocasions en què el Tribunal Constitucional s'ha hagut de posicionar sobre la permissivitat en l'expressió d'idees contràries al règim constitucional ha establert de forma reiterada que la llibertat d'expressió empara idees constitucionals i idees contràries a la Constitució. Pot ser l'exemple més clar es troba establert en la Sentència del TC de 7 de novembre del 2007, crec que bastant explícita:

"Como se sabe, en nuestro sistema -a diferencia de otros de nuestro entorno- no tiene cabida un modelo de "democracia militante", esto es, un modelo en el que se imponga, no ya el respeto, sino la adhesión positiva al ordenamiento y, en primer lugar, a la Constitución (STC 48/2003, de 12 de marzo, FJ 7). Esta concepción, sin duda, se manifiesta con especial intensidad en el régimen constitucional de las libertades ideológica, de participación, de expresión y de información (STC 48/2003, de 12 de marzo, FJ 10) pues implica la necesidad de diferenciar claramente entre las actividades contrarias a la Constitución, huérfanas de su protección, y la mera difusión de ideas e ideologías. El valor del pluralismo y la necesidad del libre intercambio de ideas como sustrato del sistema democrático representativo impiden cualquier actividad de los poderes públicos tendente a controlar, seleccionar, o determinar gravemente la mera circulación pública de ideas o doctrinas."

Finalment i pel que fa a les institucions del Principat, resulta d'interès l'anàlisi del debat que hi hagué al Parlament de Catalunya en relació a una petició de Ciudadanos instant al govern a actuar contra els ajuntaments que utilitzessin l'estelada, petició que va ser desestimada en el marc de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat

Ciutadana en sessió de 29 de gener del 2009 (sessió 32, p.23 del Diari de Sessions del Parlament de Catalunya).

III. CONCLUSIONS:

1.- La senyera estelada no és una bandera clandestina ni prohibida. Ni la Constitució espanyola de 1978, ni els diferents Estatuts d'Autonomia dels diferents territoris dels Països Catalans ni la Llei de Banderes 39/1981 de 28 d'octubre no la prohibeixen.

2.- La senyera estelada no és anticonstitucional perquè no l'ha declarat així l'únic òrgan jurisdiccional competent per a fer-ho, el Tribunal Constitucional.

3.- L'ús de la senyera estelada ve emparat per la llibertat d'expressió i avalat per la jurisprudència del Tribunal Constitucional sobre la permissivitat en l'expressió d'idees contràries al règim constitucional, per totes la Sentència del TC de 7 de novembre del 2007; així com pel dictamen de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana del Parlament de Catalunya de 29 de gener del 2009.

Països Catalans, febrer de 2010.

Comissió de Juristes de la CUP
Secretaria d'Assessorament del SN